

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Н. Г. Ушакова

І. І. Помінова

МІКРОЕКОНОМІКА

Методичні вказівки до виконання курсових робіт

Харків
ХДУХТ
2020

Методичні вказівки до виконання курсових робіт з курсу «Мікроекономіка» [Електронний ресурс] / укладачі : Н. Г. Ушакова, І. І. Помінова. – Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2020. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

Укладачі: Н. Г. Ушакова, І. І. Помінова

Рецензент д-р екон. наук, проф. Н. Л. Савицька

Кафедра міжнародної економіки, економічної теорії та права

Схвалено методичною комісією ХДУХТ за напрямом підготовки (спеціальністю)
051 Економіка; 056 Міжнародні економічні відносини; 075 Маркетинг;
071 Облік і оподаткування; 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Протокол від 25 листопада 2019 р. № 2

Схвалено вченою радою ХДУХТ

Протокол від 19 лютого 2020 р. № 9

Схвалено редакційно-видавничою радою ХДУХТ

Протокол від 18 лютого 2020 р. № 14

© Ушакова Н. Г., Помінова І. І.,
укладачі, 2020
© Харківський державний
університет харчування та торгівлі,
2020

Зміст

Передмова.....	4
I. Мета та значення курсової роботи	5
II. Структура курсової роботи.....	6
III. Послідовність виконання курсової роботи.....	12
IV. Основні вимоги до оформлення курсової роботи.....	15
4.1 Загальні вимоги.....	15
4.2. Нумерація.....	17
4.3. Ілюстрації, таблиці, формули.....	17
4.4. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	18
4.5. Оформлення списку використаних джерел.....	19
V. Робота з рецензією та підготовка до захисту курсової роботи.....	19
Додатки.....	22
Додаток 1 – Тематика курсових робіт із курсу «Мікроекономіка».....	22
Додаток 2 – Приклади змісту курсових робіт з «Мікроекономіки»..	23

ПЕРЕДМОВА

«Мікроекономіка» є фундаментальною економічною дисципліною, яка вивчає широке коло питань, пов'язаних з теоретичним обґрунтуванням закономірностей функціонування економічної системи на мікрорівні. Вивчення мікроекономіки, як окремого розділу економічної теорії, дозволяє озброїти студентів теоретичним інструментарієм для прийняття обґрунтованих економічних рішень.

Заплановане навчальними планами закладів вищої освіти підготовки бакалаврів зі спеціальностей 051 «Економіка»; 056 «Міжнародні економічні відносини»; 075 «Маркетинг»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» виконання курсової роботи з мікроекономіки є важливою ланкою формування економічної грамотності у студентів, що сприяє прищепленню навичок поглибленого самостійного вивчення економічної науки, засвоєнню основних її положень, висновків та закономірностей, що вельми необхідно майбутньому дипломованому фахівцю в його трудовій діяльності.

Метою курсової роботи є поглиблення і закріплення теоретичних знань з економічного аналізу, набуття студентами вміння пов'язувати свої теоретичні знання з практикою. Написання курсової роботи дає змогу студенту навчитися самостійно використовувати й узагальнювати теоретичні положення та інформаційні матеріали, формулювати власні погляди стосовно невирішених проблем, обґрунтовувати висновки й пропозиції, спрямовані на їх розв'язання.

Метою написання даних методичних вказівок є допомога та спрямування зусиль студентів у підготовці курсової роботи, зокрема, формування у майбутніх економістів глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, націлювання на правильність підбору та використання наукового апарата економічної теорії, вміння приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю, використання у науково-дослідній роботі сучасних технічних засобів.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з «Мікроекономіки» дають пояснення щодо послідовного виконання зазначених етапів виконання курсової роботи і поради з оптимальної організації підготовчої роботи, накопичення теоретичних знань і їх аналітичного осмислення, допоможуть студентам пройти шлях від розуміння теми курсової роботи до осмисленого використання нотаток викладача, відображених у рецензії, при захисті роботи та підготовці до іспиту з дисципліни; ознайомлять з основними вимогами щодо змісту курсової роботи та її оформлення, порядком захисту та критеріями оцінювання.

I. Мета та значення курсової роботи у вивченні спеціальних розділів економічної теорії

Світові тенденції розвитку вищої освіти показують, що найважливішими з них виступають: 1) фундаменталізація освіти, що має суттєво підвищити її якість; 2) випереджальний характер всієї системи освіти, її спрямованість на вирішення проблем та завдань постіндустріальної цивілізації, на розвиток творчих здібностей людини; 3) індивідуалізація навчальної діяльності, що має здійснюватись з урахуванням особистих якостей майбутнього фахівця. В оволодінні економічними знаннями на рівні сучасних вимог важливе місце посідає вивчення такої фундаментальної економічної дисципліни, як політична економія.

Глибокі якісні зрушення, що відбуваються в сучасній економіці, зумовлюють необхідність теоретичного осмислення сутності фундаментальних перетворень, аналізу форм і етапів реформування базисних економічних відносин. Сучасні реалії суспільного життя, для якого характерні тенденції гуманізації, соціалізації, інтелектуалізації, екологізації та глобалізації, породжують потребу розвитку економічного знання, всебічному розумінні економічних процесів як невід'ємної складової людської життєдіяльності. Вивчення мікроекономіки дозволяє формувати певні знання та озброїти студентів теоретичним інструментарієм для прийняття такого роду обґрунтованих рішень.

Підготовка курсової роботи та її захист має велике значення у систематизації та поглибленні теоретичних знань студентів з окремих питань економічної теорії та закріпленні навичок їх практичного застосування. Написання курсової роботи дозволяє:

- залучити студентів до самостійної, творчої роботи з економічною літературою, привчити знаходити в ній загальні положення щодо обраної теми;
- навчити підбирати, обробляти та аналізувати конкретний матеріал, коректно його ілюструвати, складаючи таблиці та діаграми, робити обґрунтовані висновки;
- чітко, послідовно й економічно грамотно висловлювати свої думки при аналізі теоретичних проблем;
- творчо застосовувати економічну теорію для розв'язання визначеної проблеми;
- привчити студентів до науково-дослідної роботи та сприяє набуванню досвіду та навичок її здійснення.

Курсова робота виконується у відповідності з навчальним планом економічних факультетів студентами денного та заочного відділення. Вона являє собою обов'язкову форму звіту студента перед кафедрою, це перша спроба та підготовчий шабел до написання дипломної роботи.

Студент виконує курсову роботу під керівництвом викладача. Для того щоб підготувати курсову роботу, яка відповідає вимогам, студент повинен використовувати не лише теоретичні знання, але й фактичні дані, які характеризують діяльність господарських суб'єктів. Якщо робота відповідає

усім вимогам, викладач оцінює її позитивно та в письмовій формі у вигляді рецензії повідомляє про це студента. Незадовільно виконана робота підлягає переробці у відповідності до зауважень викладача, які містяться у рецензії. Після позитивної оцінки її викладачем, робота захищається.

До здачі іспиту з мікроекономіки допускаються лише ті студенти, які мають позитивні оцінки курсової роботи. Після захисту курсова робота зберігається на кафедрі.

II. Структура курсової роботи

Курсова робота складається з наступних частин: титульного аркуша; змісту; вступу; основної частини; висновків; списку використаних джерел; додатків (за необхідністю). Структура роботи може змінюватись в залежності від теми та її складності.

Титульний аркуш курсової роботи містить: відомчу підпорядкованість закладу вищої освіти, де виконана курсова робота; найменування закладу вищої освіти, де виконана курсова робота; найменування кафедри, де виконана курсова робота; тему курсової роботи; дані про студента (ку), яким (ою) виконана курсова робота (вказується курс, спеціальність, шифр академічної групи, прізвище, ім'я, по батькові студента); дані про викладача, який консультував, перевіряв курсову роботу (вказується науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові викладача); місто і рік виконання курсової роботи. Зразок оформлення титульного аркуша наведено на рис. 1.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ	
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ	
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ, ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАВА	
КУРСОВА РОБОТА	
з дисципліни «Мікроекономіка»	
на тему: _____	
Студента (ки) ____ курсу ____ групи спеціальність _____ _____ (прізвище та ініціали)	
Керівник _____ (посада, вчене звання, науковий ступінь) прізвище та ініціали	
Національна шкала _____ Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS __ Члени комісії _____ _____ (підпис) (прізвище та ініціали)	
м. Харків 2020 рік	

Рис. 1. – Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

Зміст подають на 2 сторінці курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони містять заголовки), зокрема вступу, висновків, списку використаних джерел, додатків. Зразок оформлення змісту курсової роботи представлено на рис. 2.

ЗМІСТ	
Вступ.....	3
Розділ 1	
Теоретичні основи раціональної поведінки споживача.....	5
1.1 Передумови мікроекономічного аналізу поведінки споживача..	5
1.2 Кардиналістська теорія корисності.....	7
1.3 Ординалістська теорія корисності.....	10
Розділ 2	
Аналіз поведінки споживача на ринку благ.....	13
2.1. Вплив зміни доходу на споживчу рівновагу.....	13
2.2. Вплив зміни ціни на поведінку споживача.....	17
Розділ 3	
Особливості поведінки споживача щодо низькоякісних товарів.....	22
3.1. Парадокс Гіффена: поняття та вплив на ефекти споживання...	22
3.2. Особливості споживання продуктів харчування в Україні	26
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

Рис. 2. Зразок оформлення змісту курсової роботи на тему:
«Раціональна поведінка споживача на ринку благ»

У вступі автор повинен розкрити актуальність обраної проблеми, ступінь її розробленості науковцями; визначити мету та сформулювати задачі, які будуть вирішуватись у роботі; визначити предмет, об'єкт дослідження та розкрити структуру роботи. Вступ повинен бути стислим (2-3 сторінки). Макет для написання вступу представлено на рис. 3.

ВСТУП
Тема курсової роботи є вельми актуальною в сучасних умовах. <i>Обґрунтувати теоретичну й практичну актуальність теми.</i>
Дослідженню даної проблеми свої роботи присвятили такі зарубіжні та вітчизняні науковці:
Основною метою роботи є, у зв'язку з чим необхідно вирішити наступні завдання:.....
Об'єкт дослідження –
Предмет дослідження –
Курсова робота складається із вступу, трьох розділів, висновків і списку використаної літератури. У першому розділі характеризуються..... У другому розділі розглядаються..... Третій розділ присвячений аналізу..... При написанні курсової роботи використовувалися підручники, монографії....., статистичні матеріали....., статті , електронні джерела інформації та ін.

Рис. 3. – Макет для написання вступу курсової роботи

Актуальність теми розкривається шляхом обґрунтування нагальності досліджень з даної теми та їх соціально-економічної значущості.

Мета і задачі курсової роботи. Від доведення актуальності обраної теми логічно перейти до формулювання мети і зазначення конкретних завдань, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета дослідження – це запланований результат, а описання вирішення завдань становить зміст та народжує заголовки розділів курсової роботи.

Об'єкт дослідження. – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. *Предмет* – міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться як загальне і часткове.

В *основній частині* розкривається сутність теми. Цю частину рекомендується розділити на 3-4 розділи, кожен з яких може мати декілька підрозділів, в яких викладаються основні теоретичні і методологічні положення, проблемні питання, дискусійні аспекти теми, науково обґрунтовані соціально-економічні рішення, світовий досвід тощо. Збільшувати кількість розділів не рекомендується, так як це приведе до їх неповної розробки або значному перевищенню обсягу курсової роботи. Кожен наступний розділ рекомендується починати з нової сторінки. Підрозділи лише виділяються в тексті вільними рядками. Основна частина може бути описана на 20-25 сторінках стандартного аркуша.

В розділах основної частини головну увагу студент повинен приділити всебічному та глибокому висвітленню проблеми як у цілому, так і окремим її частинам. Заголовки розділів та підрозділів повинні точно відбивати зміст викладеного в них тексту. Вони не можуть скорочувати або розширювати обсяг закладеної смислової інформації. Кількість підрозділів повинна бути достатньою для розкриття змісту розділу.

В основній частині курсової роботи подають:

- основні етапи розвитку наукової думки з обраної теми;
- зарубіжний досвід вирішення даної проблеми;
- відомості про проведені теоретичні та (або) аналітичні дослідження стану та (або) перспектив розвитку проблеми, що розглядається;
- шляхи розв'язання обраної проблеми в Україні.

Написання курсової роботи необхідно починати з постановки та висвітлення змісту основного питання кожного розділу. Розкриття змісту повинно бути доведеним, а не декларативним, науково аргументованим та поясненим. Теоретичні положення та висновки повинні базуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, факти та приклади бути типовими, а не випадковими. Для того щоб мати правильне уявлення про ті чи інші економічні явища та закони, бажано розглядати їх в історичному аспекті. Дуже важливо, щоб матеріал курсової роботи розкривався логічно, послідовно, чітко й повно.

У залежності від обраної теми структура основної частини роботи може бути різною. Найчастіше основний текст курсової роботи має наступну рубрикацію.

У *першому розділі* курсової роботи подається критичний аналіз теоретичних аспектів обраної теми. Практика ставить проблеми та питання, до яких теорія не завжди готова. Звідси по багатьом проблемам економічної теорії спеціалісти мають різні точки зору, по ним ведуться дискусії, що знаходять відображення в економічній літературі. Тому в цьому розділі необхідно стисло і критично окреслити основні етапи розвитку наукової думки з обраної теми, крім того, на базі вивчення економічної літератури, студент повинен визначити свій погляд щодо поставлених теоретичних питань, аргументувати його.

У *другому розділі* курсової роботи, як правило, висвітлюється саме зарубіжний досвід вирішення питань теми, яка розкривається. У цьому розділі

виявляються і обґрунтовуються на основі фактичного та статистичного матеріалу сучасні зарубіжні тенденції, закономірності щодо обраної теми.

При використанні емпіричних даних необхідно дотримуватись певних правил, а саме:

- дані слід приводити до абсолютних (млн.грн., т, м, шт) або відносних (%) показників, а при їх порівнянні використовувати однаковий масштаб (наприклад, можна порівнювати млн. грн. лише із млн. грн., а не з тис. грн.) і розмірність (не можна порівнювати натуральні показники з вартісними, наприклад, кілограми з гривнями);

- для обґрунтування певної закономірності, тенденції треба навести дані, які б розкривали сутність економічного процесу в динаміці;

- для наочності цифрові дані можуть бути зведені у таблиці, проілюстровані діаграмами, графіками, тобто попередньо оброблені. Способи представлення даних будуть залежати від матеріалів та змісту досліджуваного питання.

Необхідно використовувати лише нові, типові, переконливі та виразні статистичні дані.

У *третьому розділі* за допомогою обраних методів розкривають сучасний стан проблемних питань в Україні на мікрорівні, обґрунтовують шляхи, способи вирішення цих проблем, та точку зору студента щодо можливості їх нейтралізації. При цьому можливе творче використання зарубіжного досвіду, викладеного у попередньому розділі, адаптованого до національно-господарських особливостей української економіки.

У *висновках*, які випливають із матеріалів курсової роботи, містяться обґрунтовані пропозиції щодо вирішення поставленого завдання. Їх необхідно викладати стисло не більш як на 2 – 3 сторінках. Макет для написання висновків представлено на рис. 4.

ВИСНОВКИ

Вивчивши теоретичні аспекти грошово-кредитної політики, зазначимо що.....

Слід звернути увагу на альтернативні погляди представників провідних економічних шкіл на сутність і наслідки грошово-кредитних важелів антиінфляційної політики.

З погляду представників кейнсіанської теорії.....

Концептуальні основи монетаризму зумовлюють наступні висновки..... Погляди прибічників теорій раціональних очікувань та економіки пропозиції визначають.....

Світовий досвід дає суперечливі підсумки антиінфляційних заходів. Наприклад,

Проаналізувавши досвід інших країн, для України є доцільним.....

Рис. 4. Макет для написання висновків курсової роботи

Далі подається *список використаних у роботі джерел*, складений у певній послідовності

Список використаних джерел – це важлива частина курсової роботи, яка відображає самостійну роботу студента з літературою (може вміщувати як традиційні джерела: монографії, підручники, навчальні посібники, збірки наукових статей, періодичні видання, так і сучасні офіційні інтерактивні джерела інформації: Web-сторінки та сервери органів державної влади – Верховної Ради, Кабміну, Національного банку України тощо, аналітичні огляди та наукові статті, опубліковані у мережі Internet).

Студент зобов'язаний посилатися на джерела, з яких у курсовій роботі використано матеріали, окремі результати, ідеї чи висновки. Посилатися слід на останні видання творів. Більш ранні видання можна зазначати лише у випадку, коли наявний матеріал не включений до останнього видання.

Не варто включати до списку літературу, на яку немає посилань у тексті роботи. Приклад оформлення списку джерел представлено на рис. 5.

Список використаних джерел

1. Гайдай Т. Парадигмальний підхід у структурі сучасного методологічного аналізу. Збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу «Сучасні економічні теорії: історія, методологія та перспективи розвитку» (10 листопада 2016 р.). К. : КНЕУ. С. 16-20.
2.
3. Кривий В. Передумови виникнення поведінкової економіки. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2016. Вип. 18(1). С. 12-16. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_18\(1\)_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_18(1)_4).
4. Леоненко П. Тенденції парадигмальних зрушень в економічній теорії (1970-2015 рр.). Матеріали III Міжн. наук.-практ. конф. «Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст.» (2–3 листопада 2017 р.). К. : КНЕУ. С. 63-68.
-
8. Поведенческая экономика: современная парадигма экономического развития : монография / под ред. Г. Журавлёвой, Н. Манохиной, В. Смагиной. Тамбов : Издательский дом ТГУ им. Г.Державина, 2016. 340 с.
9. Солодухін С., Шайтанова Є. Сучасні підходи до аналізу впливу поведінкових факторів в управлінні економічними об'єктами. Науковий вісник УНУ. 2017. Вип. 15. Ч. 2. С. 129-132.
10. Талер Р. От Homo economicus к Homo sapiens. М. : Логос. 2014. № 1 (97). С. 141-154.
-
14. Худокормов А. Новейшие течения Запада: Учеб. пособие. М.: ИНФРА-М, 2010. 418 с.
15. Шилова Н. Поведенческая экономика – от анекдота к Нобелевской премии 10.01.2018 URL: <https://msses.ru/about/news>.
16. Angner A. Course in Behavioral Economics. Palgrave Macmillan, 2012. 272 p.
17. Shiller R. Robert Shiller on Behavioral Economics. URL: <https://www.socialsciencespace.com/2012/08/robert-shiller-on-behavioral-economics>
- 18.....
- 19.....
- 20.....

Рисунок 5. Приклад оформлення списку використаних джерел

Після списку використаних джерел, у разі потреби, можна розмістити *додатки*, в які включають допоміжний матеріал: проміжні розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; інші ілюстрації допоміжного характеру.

III. Послідовність виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи включає: вибір теми; підбір та вивчення літератури; складання робочого плану роботи; збір та обробка фактичного та статистичного матеріалу; написання курсової роботи; захист курсової роботи.

Вибір теми. Тема курсової роботи студентом вибирається згідно переліку тем, запропонованих кафедрою (див. дод 1). В окремих випадках студент має право пропонувати тему, яка не включена до загального переліку, але знаходиться в межах курсу “Мікроекономіка”. Від правильного вибору теми часто залежить не лише якість письмової роботи, але й взагалі можливість її виконання.

Доцільно обирати тему роботи, яка б була пов’язана з виробничою діяльністю студента-заочника або була б близькою до профілю майбутнього фахівця. Виконання тем, пов’язаних з виробничою роботою студента, має ряд переваг. З одного боку, це полегшує виконання роботи, так як автор може для підтвердження теоретичних положень широко використовувати фактичний матеріал своєї установи чи підприємства, де він працював (працює), що дозволяє підвищити якість курсової роботи. З іншого боку, на базі конкретних даних студент може зробити корисні висновки і сформулювати пропозиції, впровадження яких сприятиме підвищенню ефективності функціонування суб’єктів господарювання.

При виборі теми варто звернути увагу на її спрямованість. Центральною фігурою життєдіяльності на Землі є людина, особистість, природно, що наука, з одного боку приділяє увагу індивідуальній економіці людини, домашнього господарства, окремим товарам і послугам, що задовольняють їх потреби, а з іншого – підприємницькій діяльності, виробничий діяльності фірм, окремих галузей економіки, товарних чи ресурсних ринків як об’єктів більшого масштабу. Для таких масштабів дослідження характерний мікроекономічний підхід.

При написанні курсової роботи мікроекономічної спрямованості, слід зосередити увагу на дослідженні можливостей виробництва, виборі виробництва конкретних видів товарів, технологій. Мікроекономіка оперує такими показниками як обсяг виробництва і споживання товару чи групи товарів, ціна товару, витрати його виробництва, виторг від продажу, ефективність діяльності фірм, підприємницьких операцій, господарських проектів.

При виборі теми необхідно враховувати, що в одній академічній групі можуть писати роботу на одну і ту ж тему не більше двох студентів.

Підбір та вивчення літератури. Після вибору теми можна починати роботу з літературними джерелами. Починати цю роботу потрібно з дослідження переліку літератури, рекомендованого кафедрою. При складанні бібліографічного списку пропонується використовувати бібліографічні каталоги, тематичні бібліографії, перелік опублікованих за рік журнальних статей, який як правило розміщується в останньому номері журналу. Для цього

необхідно за каталогом скласти список літератури за темою курсової роботи, підібрати її та вивчити. Головним завданням студента на даному етапі роботи – із великої кількості вітчизняної та зарубіжної економічної літератури відібрати лише ті книжки, журнали та статті, в яких висвітлюються питання щодо обраної теми курсової роботи.

Вивчення періодичної літератури необхідно починати з робіт, які опубліковані в останні роки і найбільш повно розкривають питання курсової роботи, а потім переходити і до більш ранніх видань. Така послідовність вивчення літератури зумовлена не лише глибоким та всебічним реформуванням нашого життя за останнє десятиріччя, але й специфікою і динамізмом економічної науки, яка постійно еволюціонує й збагачується новими теоретичними положеннями, висновками, концепціями, щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності студентів, додаються відомості про доступ до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв.

Таблиця 1. – Перелік сайтів та баз даних електронних колекцій наукової інформації

Адреса сайту	Відомості про сайт
http://www.nbu.gov.ua/portal	Національна бібліотека України Вернадського
http://dspace.nbu.gov.ua:8080/dspace	Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України
http://www.nplu.org.ua/	Національна парламентська бібліотека України –(доступ до баз даних з електронних каталогів «Книжкові та спеціальні видання», «Автореферати дисертацій», «Статті із збірників наукових праць»)
http://www.uiniei.kiev.ua/	Український інститут науково-технічної і економічної інформації –(доступ до бази даних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій України, Міжнародної бази даних AGRIS/CARIS, база даних «Науково-технічні заходи», видань УкрІНТЕІ);
http://www.hduht.edu.ua/Bibl/index.htm	Бібліотека Харківського державного університету харчування та торгівлі – (доступ до баз даних з електронних каталогів бібліотечного фонду ХДУХТ)
http://ukrstat.gov.ua	Державна служба статистики України (доступ до оперативних статистичних даних, до повнотекстових версій статистичних збірників та статистичних бюлетенів)
http://www.smida.gov.ua/	Державна установа «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України» –(доступ до фінансової звітності підприємств та організацій України)
http://www.retailstudio.org	портал RetailStudio –(вільний доступ до зібрання інформації про роздрібну торгівлю України)
http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr	Бібліотека Харківського національного університету В.Н. Каразіна (доступ до баз даних з електронних каталогів бібліотечного фонду ХНУ В.Н. Каразіна)
< www.minyust.gov.ua >	Європейський вибір України
< economist.Net.Ua >.	Головний економічний журнал України
< case-ukraine.com.ua >.	Case Україна. Періодичні видання, економічний огляд
< www.vopreco.ru >	“Вопросы экономики”
< vopoliteco.ucoz.com >	“Вопросы политической экономии”
< www.business-inform.net >.	“Бізнес Інформ”
www.problecon.com	“Проблеми економіки”
www.ed.ksue.edu.ua	“Економіка розвитку”
http://www.etet.org.ua	“Економічна теорія”
theoreticaleconomy.info	“Теоретическая экономика”
obcom.net.ua	Офіційні видання Верховної Ради України

Також рекомендується:

- вивчити наукові роботи з даної проблеми українських та зарубіжних провідних науковців;
- ознайомитися з постановами уряду, рішеннями сесій Верховної Ради та указами Президента України з економічних проблем;
- ознайомитися зі статистичними даними, які публікуються у періодичних виданнях та статистичних збірниках, бюлетенях;
- вивчити статті за обраною темою, які публікуються у економічних вітчизняних та зарубіжних виданнях

Складання робочого плану роботи. Після підбору та вивчення літератури студент повинен скласти робочий план курсової роботи. План – це основа роботи і від того, як він складений, буде залежати рівень усієї письмової роботи. Досвід свідчить, що за весь період роботи над курсовою план може коригуватися декілька раз. Попередній (робочий) план має спрощену форму, в ньому відображаються основні напрямки дослідження. У зміст вноситься остаточний варіант плану курсової роботи. План тісно пов'язаний із структурою роботи. Складений план після кожного коригування подається для узгодження викладачу, який консультує студента.

Збір та обробка фактичного та статистичного матеріалу. При написанні курсової роботи необхідно використовувати як літературні джерела, так і фактичні матеріали, на базі яких можна зробити обґрунтовані висновки про процеси та явища, що відбуваються в економічному житті суспільства, про закономірності його розвитку. До збору фактичного матеріалу необхідно підходити уважно. Треба добирати тільки об'єктивні та достовірні факти, які мають пряме відношення до досліджуваної проблеми.

Джерелами отримання статистичних та фактичних даних можуть бути урядові постанови та рішення, Укази Президента України, Web-сторінки та сервери органів державної влади; статистичні збірники та довідки, підручники, монографії, збірники наукових праць; наукові, науково-практичні, інформаційні журнали, газети, різні інформаційні бюлетені з економічних питань; звітні дані підприємств та установ тощо.

Після того як підібрана література та конкретний матеріал по фактичним даним необхідно відкоригувати (за необхідності) і **узгодити план з викладачем і лише тоді починати написання курсової роботи.**

Курсова робота повинна бути написана *писемною науковою мовою*. Для тексту курсової роботи повинні бути характерними: смислова завершеність, цілісність, пов'язаність, цілеспрямованість і прагматизм, використання спеціальної термінології, властивої економічній теорії.

Стиль курсової роботи – безособовий монолог. Виклад матеріалів ведеться від 3-ї особи, авторське “я” ніби відступає на другий план: замість “я” використовується “ми”. Треба уникати лексичних помилок, канцеляризмів, емоційних мовних елементів. Необхідно дотримуватись єдиного застосування термінів, умовних позначень і скорочень слів, мір ваги та довжини.

IV. Основні вимоги до оформлення курсової роботи

4.1. Загальні вимоги

Курсову роботу друкують на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4, виконуючи наступні вимоги:

- Текстовий редактор – MS Word 97, 2000, XP.
- Шрифт основного тексту – Times New Roman.
- Розмір шрифту (кегель) – 14.
- Міжрядковий інтервал – 1,5.
- Розташування – книжне.
- Береги тексту: зверху – 2,0; знизу – 2,0; ліворуч – 3,5; праворуч – 1,5(см).
- Обсяг основного тексту – 25-35 сторінок друкованого тексту.
- Електронна копія роботи здається викладачу у вигляді файлу з ім'ям Курсова.doc., структура і зміст якого повністю відповідає друкованому варіанту, включаючи титульний аркуш.

Чорновий варіант роботи слід ретельно відредагувати і лише після цього надрукувати на комп'ютері без скорочення слів, вставок, перекреслень. Граматичні чи стилістичні помилки виключаються. Друкарські помилки, описки, неточності, виявлені після роздрукування роботи, можна виправити підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту машинописним способом. Допускається не більше двох виправлень на одній сторінці.

Заголовки структурних частин курсової роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам. Кожну структурну частину (розділ) курсової роботи треба починати з нової сторінки.

До загального обсягу основного тексту не входять список використаних джерел та додатки, але всі сторінки зазначених елементів підлягають нумерації.

4.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номери сторінок *не ставлять*, на наступних сторінках номери *проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці*.

Такі структурні частини курсової, як “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” не мають порядкового номера, тобто не нумеруються їх заголовки. Не можна друкувати “1.ВСТУП” або “5.ВИСНОВКИ”. Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера

крапку не ставлять, потім з нового рядка симетрично до тексту друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад “2.1.” (перший підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу. На рисунку 6 наведено приклад оформлення графічної ілюстрації кривої виробничих можливостей.

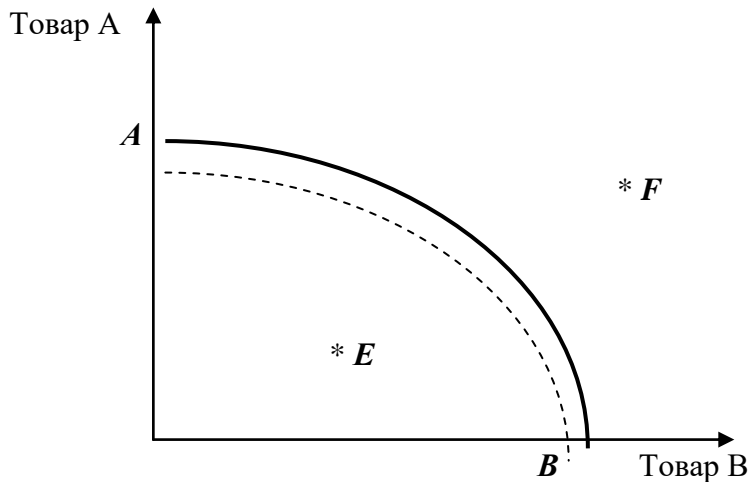

Рис. 6. – Крива виробничих можливостей

Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, “Рис 1.2” (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) та таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації та таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад, див. рис. 7 “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця її нумерують за загальними правилами.

Ціна (P), грн	Обсяг попиту (Q), шт
0,5	20
0,6	18
1,0	15

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово “Таблиця” та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими

Приклад оформлення формул
У формалізованому вигляді закон попиту має вигляд:

$$Q_D = f(P, P_{x,y}, Z, \dots, N), \quad (1.5)$$

де P – ціна блага;

$P_{x,y}$ – ціна супутніх благ;

Z – переваги споживача, мода;

N – чисельність покупців.

частинами пишуть слова “Продовження табл.” і вказують номер таблиці, наприклад: “Продовження табл. 1.2”, заголовок таблиці не повторюють.

Формули в роботі (якщо їх більше одної) нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад, (1.5) – п’ята

формула першого розділу.

4.3. Ілюстрації, таблиці, формули

Ілюструють курсову роботу, виходячи з певного загального задуму, з метою виділення основних результатів проведених досліджень. Кожна ілюстрація повинна відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Основними видами ілюстративного матеріалу курсової роботи з економічної теорії є: схема, діаграма, графік.

Схема – це зображення, яке за допомогою умовних позначень і без збереження масштабу передає основну ідею певного процесу і показує взаємозв’язок його головних елементів.

Діаграма – один із способів графічного зображення залежності між величинами. У діаграмах наочно відображаються і аналізуються масові дані. Відповідно до форми побудови розрізняють: площинні, лінійні та об’ємні діаграми. Найбільшого поширення набули лінійні діаграми, а з площинних – стовпчикові та секторні.

Графіки – умовне зображення величин та їх співвідношень через геометричні фігури, точки, лінії. Графіки використовують як для аналізу, так і для наочності представлення числових даних.

При оформленні посилань на ілюстрації (схеми, діаграми, графіки) не варто повторювати те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається матеріал, пов’язаний із ілюстрацією, і де авторові треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках. Наприклад, (рис.3.1), або зворот типу: “...як це видно з рис. 3.1”, або “...як це показано на рис.3.1”.

Цифровий матеріал, як правило, оформляється у таблиці.

Таблиця являє собою такий спосіб подання інформації, при якому цифровий або текстовий матеріал групується в рядки і графи, відокремлені одна від одної вертикальними та горизонтальними лініями.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, або на наступній сторінці, таким чином, що її можна було читати без повороту переплетеного боку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Усі наведені в таблицях дані повинні бути достовірними, однорідними і такими, що можуть зіставлятися. В основу їх групування покладають лише суттєві ознаки.

При використанні *формул* необхідно дотримуватись певних техніко-орфографічних правил:

- рівняння і формули необхідно виділяти з тексту вільними рядками;
- якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід переносити після знаків математичних операторів (а саме знаків: рівності =; плюс +; мінус – ; множення \times ; ділення \div);
- нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті, інші нумерувати не рекомендується;
- пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі;
- значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка, перший рядок пояснення починається зі слова “де” без двокрапки;
- загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент, тому в кінці формул і в тексті перед ними ставлять розділові знаки відповідно до правил пунктуації.

4.4. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу огляду літератури слід наводити *цитати*. Науковий етикет вимагає точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення може спотворити зміст, закладений автором. Текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням авторських особливостей написання. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання в курсовій роботі на джерела роблять згідно з їх переліком у квадратних дужках, наприклад, “...у працях [5-7]...”.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел, що мають велику кількість сторінок, тоді в посиланні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул джерела, на яке дано посилання в дисертації, наприклад, “Особливості феномену перехідної економіки полягають також у тому, що в умовах такої економіки проблема безробіття, особливо на першій стадії економічних перетворень, ще не переросла в одну з основних” [23, с. 157].

Посилання на ілюстрації та формули курсової роботи вказують порядковим номером ілюстрації чи формули – останній беруть у дужки. Наприклад: “Поведінка змінних витрат у короткостроковому періоді зображена

на рис. 1.2”, або “Залежність між обсягом попиту на товари першої необхідності і їхньою ціною відображена у формулі (2.1)”.

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово таблиця пишуть скорочено, наприклад: “... у табл. 1.2”. У повторних посиланнях вживають скорочено слово “дивитись”, наприклад: “див. табл. 1.2”.

4.5. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків.

Відомості про джерела, включені до списку, треба давати відповідно до вимог державного стандарту з обов’язковим наведенням назв праць. Зокрема, потрібну інформацію щодо згаданих вимог можна одержати із таких стандартів: ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» замість стандарту ДСТУ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги і правила складання» (ГОСТ 7.1—2003, IDT).

V. Робота з рецензією та підготовка до захисту курсової роботи

Завершена курсова робота з «Мікроекономіки» здається студентом на кафедру міжнародної економіки, економічної теорії та права у визначений термін для рецензування. Це необхідна умова для того, щоб відповідно з рецензією, у разі необхідності, організувати переробку матеріалів курсової роботи і підготуватися до її захисту. Студент захищає курсову роботу до іспиту з «Мікроекономіки». Без її захисту студент до іспиту не допускається.

Головне *призначення рецензії* – надання допомоги студенту в самостійній роботі над курсом Мікроекономіка та конкретних методичних порад щодо виправлення недоліків курсової роботи та подальшого поглиблення знань. Студенту слід уважно ознайомитись з рецензією, щоб подивитись на свою роботу критичним поглядом викладача, врахувати усі зауваження щодо змісту та оформлення роботи, стилю, грамотності викладання.

Для того щоб студент мав докладну характеристику своєї курсової роботи, у рецензії крім загальної оцінки подається:

- загальна характеристика роботи та її позитивні сторони;
- вказівки на ступінь самостійності роботи;
- аналіз недоліків з точки зору структури, змісту, висвітлення тих чи інших положень, використання статистичних та фактичних даних, оформлення;
- конкретні рекомендації з вказівкою джерел щодо усунення зауважень та підготовки до захисту курсової роботи студентом.

Таким чином, аргументом підготовки до захисту курсової роботи є рецензія керівника-консультанта, а також посторінкові зауваження. У рецензії на курсову роботу може не бути остаточної оцінки. У ній може бути оцінка у вигляді: «Робота допускається до захисту» або «Робота не допускається до захисту». Остаточна оцінка дається після захисту. Якщо робота не допущена до захисту, то вона повинна бути перероблена студентом відповідно до рецензії і знову представлена на кафедрі.

Змінювати тему курсової роботи не дозволяється, так як це не доцільно з точки зору інтересів самого студента.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності (Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ХДУХТ» http://www.hduht.edu.ua/images/hduht/osvita/pol_cz.pdf, методичні рекомендації «Академічна доброчесність та запобігання академічному плагіату у закладах вищої освіти» <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/handle/123456789/4924>).

Робота не допускається до захисту, якщо вона не носить самостійного характеру, списана з літературних джерел або у інших авторів (плагіат більше 30%), якщо загальні питання не розкриті, викладені схематично, фрагментарно, в тексті присутні помилки, науковий апарат використано некоректно, не витримані загальні вимоги до оформлення роботи.

Якщо у рецензії є зауваження, які не зрозумілі студенту або, на його погляд несправедливі, необхідно за допомогою рецензента з'ясувати суть зауважень, а при захисті роботи привести додаткові доведення для обґрунтування своєї позиції. Дуже важливо приділити увагу рекомендаціям рецензента, вивчити додаткові джерела, вказані ним.

Таким чином, підготовка до захисту роботи включає виправлення помилок та недоліків, вивчення додаткових джерел, вказаних рецензентом, осмислення написаного, готовність пояснити будь-які наведені положення.

Під час захисту курсової роботи завдання студента – показати поглиблене розуміння теоретичних аспектів конкретної теми, сучасного стану економічної проблеми чи питання, що розглядалося.

Оцінку “*відмінно*” отримують ті роботи, в яких містяться елементи наукової творчості, самостійні висновки, дається аргументована критика і самостійний аналіз фактичного матеріалу, сучасних методів аналізу економічної теорії по даній темі.

Оцінка “*добре*” ставиться тоді, коли в роботі повно та всебічно висвітлюються питання теми, але немає певного ступеня творчості та самостійності.

Оцінку “*задовільно*” студент отримує у випадку, коли він не може відповісти на зауваження рецензента, не володіє матеріалом роботи, не в змозі дати пояснення висновкам та теоретичним положенням даної проблеми. У цьому випадку студент може захищатися вдруге.

Оцінювання успішності студентів з виконання курсової роботи відбувається в балах. Оцінка за курсову роботу визначається за допомогою

системи оцінювання, що використовується в університеті, а саме: оцінки виставляються згідно з таблицею 3 співставлення шкал.

Таблиця 3

Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

<i>Національна</i>	<i>Університетська</i>	<i>ECTS</i>
5 (відмінно)	90-100 балів	A (відмінно)
4 (добре)	85-89 балів	B (дуже добре)
	74-84 балів	C (добре)
3 (задовільно)	65-73 балів	O (задовільно)
	60-64 балів	E (достатньо)
2 (незадовільно)	35-59 балів	PX (незадовільно) – з можливістю повторного складання блоку змістових модулів
	1 -34 балів	P (незадовільно) – з обов'язковим повторним вивченням блоку змістових модулів

Захист і оцінка курсової роботи – це підведення підсумків самостійної роботи студента й отримання права допуску до іспиту з мікроекономіки.

Кращі курсові роботи рекомендуються на конкурс студентських наукових робіт, використовуються для виступів на наукових студентських конференціях, а також як реферати на семінарських заняттях.

ДОДАТКИ

Додаток 1. - Тематика курсових робіт з курсу "Мікроекономіка"

1. Мікроекономіка у системі економічних знань, її предмет та метод.
2. Проблема споживчого вибору і способи максимізації корисності.
3. Досягнення раціонального вибору та рівновага споживача.
4. Стратегії ринкової поведінки раціонально діючого споживача.
5. Особливості поведінки споживача за умов формування нефункціонального попиту.
6. Ринковий механізм і ринкова рівновага.
7. Еластичність попиту та пропозиції: теоретичний та практичний аспекти.
8. Конкуренція: поняття, види та місце у сучасному ринковому механізмі.
9. Зміст, функції і результати виробничої діяльності фірми.
10. Корпорація як форма організації сучасної фірми
11. Малий бізнес: характерні риси, досвід та проблеми функціонування.
12. Витрати підприємства: поняття, види, динаміка.
13. Траєкторія розвитку фірми в довгостроковому періоді.
14. Теорія трансакційних витрат фірми: інституційний аналіз.
15. Особливості поведінки фірми в умовах досконалої конкуренції.
16. Монополія, причини, форми та наслідки.
17. Монополістична конкуренція як ринкова структура.
18. Особливості поведінки фірми та ціноутворення на олігополістичному ринку.
19. Цінова дискримінація: економічна природа, види і місце в ринковій економіці.
20. Ринки факторів виробництва в умовах досконалої та недосконалої конкуренції.
21. Проблема оптимального співвідношення і використання ресурсів у виробництві.
22. Сутність, види, показники та системи заробітної плати в мікроекономічних моделях ринку праці.
23. Проблема співвідношення монополії і монопсонії на ринку праці.
24. Особливості функціонування ринку землі.
25. Особливості функціонування ринку капіталу.
26. Загальна рівновага конкурентних ринків.
27. Роль інформації в сучасній економіці і ринок інформаційних послуг.
28. Теорія добробуту: мікроекономічний підхід.
29. Інституціональна природа сучасної фірми.
30. Особливості поведінки фірми у мікроекономіці знань.
31. Особливості функціонування галузевих мережних форм торгівлі.
32. Особливості конкуренції в умовах мережної економіки.
33. Особливості функціонування фірми в сервісній економіці.
34. Особливості освітньої послуги та освітнього ринку.
35. Теорія поведінкової економіки в мікроекономічних дослідженнях.

Додаток 2. – Приклади змісту курсових робіт

до теми “Особливості поведінки споживача за умов формування нефункціонального попиту”

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Теоретичні аспекти аналізу нефункціонального попиту (соціального, спекулятивного, нераціонального).....	5
1.1 Проблема нефункціонального попиту в інтерпретації Х. Лейбенстайна.....	5
1.2 Розвиток нефункціонального попиту як передумова суспільства споживання.....	9
Розділ 2	
Особливості консьюмеризму в західних суспільствах.....	13
Розділ 3	
Сурогатний символічний попит трансформаційних економік (на прикладі України).....	22
Висновки.....	29
Список використаних джерел	31
Додатки	33

до теми “Малий бізнес: характерні риси, досвід та проблеми функціонування”

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Теоретичні аспекти малого бізнесу і його роль в економіці.....	5
1.1 Сутність малого бізнесу.....	5
1.2 Роль малого бізнесу в економіці.....	9
Розділ 2	
Специфіка малого бізнесу як особливої організації бізнесу в різних групах розвинутих країн.....	13
2.1. Місце та роль малого бізнесу в економіці розвинутих країн.....	13
2.2. Шляхи розвитку малого бізнесу в різних групах розвинутих країн.....	18
Розділ 3	
Особливості становлення та розвитку малого бізнесу в Україні.....	22
3.1. Сучасний стан розвитку малого бізнесу в Україні.....	22
3.2. Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні.....	26
Висновки.....	28
Список використаних джерел	30
Додатки	32

до теми “Витрати підприємства: поняття, види, динаміка”

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Основні теоретичні положення витрат підприємства.....	5
1.1. Поняття і види витрат підприємства.....	5
1.2. Динаміка витрат в короткостроковому періоді.....	9
1.3. Динаміка витрат в довгостроковому періоді.....	11
Розділ 2	
Статистичні данні по витратам виробництва.....	13
2.1. Аналіз витрат в короткостроковому періоді на прикладі фірми.....	13
2.2. Динаміка витрат на прикладі фірми у довгостроковому періоді.....	17
Розділ 3	
Вдосконалення системи зниження витрат виробництва.....	22
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми **“Траєкторія розвитку фірми в довгостроковому періоді”**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Рівноваги фірми в довгостроковому періоді та ефект масштабу.....	5
1.1 Рівновага конкурентної фірми в довгостроковому періоді.....	5
1.2 Поняття ефекту масштабу та крива довгострокових середніх витрат.....	9
Розділ 2	
Чинники довгострокового розвитку фірми.....	13
2.1. Чинники економії на масштабі виробництва.....	13
2.2. Чинники дезекономії.....	18
Розділ 3	
Галузева специфіка траєкторії розвитку фірми.....	22
3.1. Особливості визначення мінімально ефективного розміру фірми для галузей із зростаючою економією на масштабі.....	22
3.2. Шляхи подолання проблем визначення розміру фірми для галузей із спадною економією на масштабі.....	25
Висновки.....	28
Список використаних джерел	30
Додатки	32

до теми “Особливості поведінки фірми в умовах досконалої конкуренції”

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Поведінка фірми в умовах досконалої конкуренції.....	5
1.1 Поняття та сфера розповсюдження досконалої конкуренції....	5
1.2 Попит на продукт досконало конкурентного продавця.....	8
1.3 Максимізація прибутку в короткостроковому періоді.....	11
Розділ 2	
Максимізація прибутку в довгостроковій перспективі.....	13
2.1. Довгострокова рівновага.....	13
2.2. Довгострокова пропозиція галузі з постійними витратами.....	15
2.3. Довгострокова пропозиція галузі зі зростаючими витратами...	17
2.4. Довгострокова пропозиція галузі з витратами, що скорочуються.....	19
Розділ 3	
Досконала конкуренція та ефективність.....	22
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми “Монополістична конкуренція як ринкова структура”

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Теоретичні аспекти аналізу моделі монополістичної конкуренції	5
1.1 Ринкова модель монополістичної конкуренції	5
1.2 Короткострокова рівновага на ринку монополістичної конкуренції	8
1.3 Тенденція безбитковості довгострокової рівноваги ринку....	11
Розділ 2	
Особливості монополістичної конкуренції.....	13
2.1. Диференціація продукту.....	13
2.2. Надлишкова потужність.....	17
2.3. Нецінова конкуренція і реклама.....	19
Розділ 3	
Проблема оптимізації диференціації продукту в галузі роздрібної торгівлі.....	22
3.1. Специфіка нецінової конкуренції в роздрібній торгівлі розвинених країн (на прикладі однієї з них).....	22
3.2. Методи нецінової конкуренції українських ритейлерів.....	28
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми **“Особливості поведінки фірми та ціноутворення на олігополістичному ринку”**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Особливості олігополістичного ринку.....	5
1.1 Основні риси олігополії як ринкової структури.....	5
1.2 Типи стратегічної поведінки фірм-олігополістів (кооперативна, некооперативна).....	9
Розділ 2	
Основні моделі ціноутворення в умовах олігополії.....	13
2.1. Ламана крива попиту як базова модель ціноутворення на ринку олігополії.....	13
2.2. Модель змови та утворення картелю.....	16
2.3. Моделі дуополії: Курно, Чемберліна, Штакельберга, Бертрана, Еджуорта.....	18
2.4. Ціноутворення за принципом «витрати плюс».....	20
Розділ 3	
Особливості функціонування олігополістичних ринків (на прикладі ринку автомобілів, мобільного зв'язку тощо).....	22
3.1. Досвід державного регулювання ринку в розвинених країнах.....	22
3.2. Проблеми ціноутворення на українському ринку.....	25
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми **“Теорія добробуту: мікроекономічний підхід”**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Індивідуалістичні теорії добробуту.....	5
1.1. Парето-ефективний добробут у конкурентній економіці.....	5
1.2. «Арифметика щастя» ординалістської концепції суспільної корисності.....	9
Розділ 2	
Загальна мікроекономічна рівновага й ефективність.....	13
2.1. Концепція ефективності та рівновага в економіці обміну.....	13
2.2. Ефективність у виробництві (діаграма Еджуорта).....	17
2.3. Ефективність розміщення ресурсів.....	20
Розділ 3	
Прояви неспроможності ринку і держави у досягненні економіки загального благоденства.....	23
3.1. Неповна конкуренція як прояв неспроможності ринку.....	23
3.2. Неповна інформація як прояв неспроможності ринку.....	25
3.3. «Провали» держави у досягненні оптимальної економіки.....	28
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми **“Інституціональна природа сучасної фірми”**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Фірма як агент, що мінімізує невизначеність та ризик.....	5
1.1. Вибір в умовах невизначеності.....	5
1.2. Ринки з асиметричною інформацією.....	9
Розділ 2	
Трансакційні витрати: сутність, види та значення.....	13
2.1. Поняття та джерела трансакційних витрат.....	13
2.2. Види та значення для фірми трансакційних витрат	17
Розділ 3	
Управління трансакційними витратами фірми.....	22
3.1. Розробка трансакційного плану мінімізації витрат.....	22
3.2. Оптимізація процедур контролю та збору інформації.....	26
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми “**Особливості поведінки фірми у мікроекономіці знань**”

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Теоретичні основи мікроекономіки знань.....	5
1.1 Знання як фактор виробництва та розвитку фірми.....	5
1.2 Закономірності виробництва інтелектуальноємної продукції...	9
Розділ 2	
Особливості функціонування фірми в мікроекономіці знань.....	13
2.1. Індивідуалізація попиту та пропозиції благ.....	13
2.2. Специфіка цінового механізму.....	17
2.3. Структура капіталу фірми в економіці знань.....	19
Розділ 3	
Досвід поведінки фірм у економіці знань.....	22
3.1. Досвід фінської корпорації «Нокія».....	22
3.2. Практика становлення когнітивної фірми в українській економіці (ІТ-консалтинг тощо).....	25
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми **“Особливості конкуренції в умовах мережної економіки”**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1 Характеристика основних рис мережної економічної діяльності.....	5
1.1 Поняття мережної економічної діяльності.....	5
1.2 Благо, попит та пропозиція в мережній економіці.....	8
1.3 Особливості ціноутворення в мережній економіці	10
Розділ 2	
Особливості комплементарності та сумісності в механізмі координації мережної економіки.....	13
2.1. Форми координації в мережній економіці.....	13
2.2. Прояв додатковості та сумісності на мережних ринках монополістичної конкуренції та олігополії.....	17
Розділ 3	
Мережні ефекти як конкурентні переваги фірми.....	22
3.1. Поняття та види мережних ефектів.....	22
3.2. Вплив прямих та непрямих мережних ефектів на поведінку господарюючих суб’єктів.....	27
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми ***“Особливості функціонування фірми в сервісній економіці”***

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Теоретичні аспекти становлення сервісної економіки.....	5
1.1 Поняття сервісної економіки та модернізація сфери послуг...	7
1.2 Тенденції розвитку сервісної економіки.....	9
Розділ 2	
Загальне та особливе у діяльності традиційної та сервісної фірми.....	13
Розділ 3	
Формування клієнтоцентричної стратегії фірми при переході до постіндустріальної економіки.....	22
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

до теми **“Поведінка суб’єктів мережної економіки”**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Теоретичні підходи до аналізу суб’єктів мережної економіки.....	5
1.1 Передумови становлення нової моделі поведінки людини в мережній економіці.....	5
1.2 Робоча модель людини мережної економіки.....	9
Розділ 2	
Модифікація поведінки основних агентів ринку в умовах мережної економіки.....	13
2.1. Зміна поведінки споживача в мережній економіці.....	13
2.2. Зміна поведінки мережної фірми.....	17
Розділ 3	
Особливості економічної політики держави в умовах мережної економіки.....	22
3.1. Модифікація кредитно-грошової політики під впливом електронних форм обміну.....	22
3.2.Труднощі оподаткування в умовах мережної економіки.....	26
Висновки.....	31
Список використаних джерел	33
Додатки	35

Навчальне електронне видання
комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

МІКРОЕКОНОМІКА

Методичні вказівки до виконання курсових робіт

Укладачі:

УШАКОВА Наталія Григорівна
ПОМІНОВА Ірина Іванівна

Відповідальна за випуск зав. кафедри міжнародної
економіки, економічної теорії та права Н. Г. Ушакова

Видано в авторській редакції

План 2020 р., поз. 59

Підп. до друку 09.06.2020 р. Один електронний оптичний диск (CD-ROM); супровідна
документація. Об'єм даних Мб. Тираж прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.